

RESTITUTIO IN INTEGRUM

Erdélyi József (1896–1978)

Lovaspóló a Vérmezőn

*Robog az ócska villamos velem.
Az őszi Vérmező mellett robog.
A Vérmezőn ma lovaspóló készül,
nemes játék, nagyúri, szép dolog.
Előkelő közönségére vár
a rögtönzött emelvény nyáriszéke. –
Volt már itt más emelvény: vérpad is!...
De „jobb kor” ez és béke van ma, béke...*

*Robog az ócska villamos tovább.
Ott várnak a bokavédős lovak
s ott álldogálnak, ütővel kezükben,
pólódresszben a játékos urak.
Sárga csizmában és fehér nadrágban,
cigarettaáztatva állnak és beszélnek. –
Szép időnk lesz a mérkőzésre mégis,
s más ily lovagi eszméket cserélnek.*

*Hát szép a nap, szép tér a Vérmező,
történelmi tér s a budai vár:
történelmi háttér. Játékhoz illőbb
teret az úrlovasság nem talál.
A lóimádó történelmi osztály
s a lézengő világfi ritterek.
Igazi történelmi levegő!
Lovagi tornák arany fénye leng!*

*Lovagi tornák, hősi rohamok,
Buda vívása... Látom Petneházyt,
látom Nagy Sándor huszárait, látom
török és német császár katonáit...
Csak ez a jármű ne zörögne úgy,
a mába vissza ne zökkentene,*

*világháború, forradalom, inség
új rémlátása ne kísértene!...*

*Huszár, kozák lekényszerült a porba,
de titeket kivetni nem lehet
a nyeregből. Urak maradtatok,
lőháton ültök az Idő felett.
Ti győztetek Berlinton Bagdadig,
Csikágótól Pekingig győztetek.
Ha mást nem is, de legyőztetek egyet:
a parasztot, a magyar nemzetet.*

*Istenért és hazáért, ugye, mindent,
csak zabot nem: az kell a paripáknak!
A magyarságból nektek az öröm kell,
kötelessége másoknak a bánat.
Ha nagyon bánatos a jó proli,
ugye, menjen ki a Városligetbe,
ott a ringlispíl, üljön a falóra
s vágtasson vissza tündér Napkeletre!*

*Nyargaljon vissza boldog Ázsiába,
álmodja lovasnemzetnek magát,
büszke magyarnak, úrnak és szabadnak,
csak ne érezze, ne tudja jogát,
jussát az élet minden öröméhez,
lovasjátékhoz és versenyző géphez.
Ne számítsa a nemzethez magát,
tartozzon csak az istenadta néphez!*

*Csak a ti lovatok kapjon zabot,
forduljon fel éhen a más lova,
áll a világok legjobbjá szilárdan,
nincs egyéb kérdés, nem is volt soha.
Száguldjon csak a ti gépkocsitok,
úrvezetők!... Ha zökken, bizonyára
gázol valakit a silány tömegeből,
szóra sem méltó, pénzbírság az ára...*

*Robog az ócska jármű Pest felé.
Nem izgat a meccs kimenetele,
látom: verik a labdát az urak,
s a labda egy bolond fráter feje:
Martinovics mészbehullt feje ugrál,*

*pattog a Vérmező tiprott fűvén,
míg, - hogy is végződik e régi játék? -
jeltelen sírba nem gurul szegény...*

*Csak játsszatok, sárgacsizmás, fehér-
nadrágos jó urak, csak játsszatok!
Ne halljátok a villamos dübörgést,
ne lássátok a sápadt lázadót,
kinek a szíve gyermekek szívével
fáj, hogy a fűre lépni nem szabad,
s a korláttól is rendőr hajtja el:
ne nézze, hogy az urak játszanak.*

*Csak játsszatok, ti gyarmatos urak,
pólódresszes balkáni angolok,
ne izgasson benneteket, hogy én,
együgyű költő, mit is gondolok.
Hisz messze vagyok, messzebb tőletek,
én, én, a puszták felszakadt fia,
mint lovatok csutakolója és mint
a maharadzsától a pária.*

*Éljetek a szép napokkal, urak,
játsszatok míg be nem borul az ég,
sáros nem lesz a Vérmező és csúszós
törvényhozó kezetekben a fék.
Míg meg nem ered az őszi eső,
a Vérmezőre le nem hull a hó,
míg el nem fogy a zab, a türelem,
s ki nem döglik alólatok a ló!...*

Angyal

